

TWEENTS SPREUKJESBOOK 2.0

Tweents Spreukjesbook 2.0

Copyright © 2023 Erik Hütte

Auteur: Erik Hütte

Druk: BoekenGilde

Vormgeving: bureau Janse

Eerste druk: mei 2023

ISBN: 9789464378320

Wi'j 'n stukske tekst kopiëren of verwarken, loat-oe nit neugen. De kaans da'k oe veur 't gerech slep is nul-komma-niks. Ik heb mien avekoat kottens consjé e-geawen. Kearl-en-gin-ean, iej mut teengnweurig a wanen halven russischen ölliegarch ween, um dee uurtarieven te können betalen. Wat do'w d'r toch met? En zee sprekt ok nog nit eens fesoenlik Tweents. Mer á'j wat gebroekt oet dit book, zet d'r dan wal eawn biej da'j et oet 't Tweents Spreukjesbook 2.0 van Graptoeten hebt e-haald. Doar doô'j miej 'n onmeunig plezeer met!

TWEENTS SPREUKJESBOOK 2.0

**Roem 200 nieje smeukskes veur grote leu en volwassen potleu
in oonze eagen moôdersproak**

Erik Hütte, alias 'n Graptoeten

Veur Ruaridh en Zoe

Biej wieze van inleajding

Oonze wearld is d'r, seends 't verskienen van 't eerste Tweentse Spreukjesbook, nit bepoald better op e-wödden. Gezoondheajd, veiligheajd, twee belangrieke veurwaarden veur 'n good leawen, bint d'r in de ofgelopen joaren nit aajt op veuroet e-goan.

Mer in disse onseekere wearld blief-ie wa zölf veraantwoord'lik veur oew eagen geluk. Iej möt zölf de sleengers ophangen. En a'j argens jök hebt, zö'j toch zölm mutten krabben. Mer ik kan d'r oe netuurlik wal biej helpen um wat skik in 't leawen te breengen. Doarum he'k d'r miej mer es weer too zet um oe de taanden bloot te loaten lachen en oene gelukshormonen de heugte in te jaangn! Lachen is ja nen onmeunigen meuien maneer um oe te ontspannen, zoonder aekelige biewarkings!

GKV's, OKV's en Eankel-lieners

Ik heb d'r veur e-közen um ginnen tweeden druk van 't eerste book te maaken, mer 'n eersten druk van 't tweede deel. Dus dee doezend eagenaren van deel 1 hebt noew iets weerdevols in haanden. En zeekers a'k oawer nit al te lange tied, nit meer onder de leawenden bin. Veur mien geveul he'k de meiste stoete a wal op, duch miej!

Ditmoal veen-ie in dit book ‘Gloepens Kotte Verhalen’, ‘Onmeunig Kotte Verhalen’ en ‘Eankel-lieners’. De meesten he’k in de lop van de joaren op-e-spoard, um ze nit te vergetten. Mer ik heb ok met mien noaber Rudolf IJspeert um toafel e-zetten, um ziéne vertealsels op te tekenen. En doar bin’k merakels bliede met. Daankensweerd Rudolf, veur ’t metdeanken en oew weerdevolle inbreng!

Meui um te vertellen: den eankel-liener op de veurkaant van dit book, dräeg ik a ’n groot deel van mien leawen met miej met. Ik heb ‘m ooit e-heurd van ’n oald-kollega, den ‘m zoo ’n moal tusken neuze en lippen op toafel gooien. Den bessen man is a ‘n tiedke eleén oet de tied e-kömmen, mer zienen oetsproak bin’k nooit vergetten. Et gef noe krek weer wa’j wilt zeggen, met humor, en veural onmeunig kot. Meer is nit neudig. Heugste tied um dit soort oetspraken vast te leggen. Want, loa’w eerlik ween, wel warkt d’r noe nog met de zeis, loat stoan da’j ‘m dikke hebt!

’t Eenige gedich in dit book, ‘Mien Bösselken’, geet oawer mien kleênzön, Ruaridh (‘Ruaridh’ is Keeltisch veur ‘Rooien König’ en iej sprekt ’t oet as ‘Rurie’).

Varders stoot d’r verhalen in, dee’k ok veur de Bodbreef en publicasies van ’n Kreenk vuur de Twentse Sproak heb e-skrewen. Wat vas lig, lig vas, mu’j mer deenken. En as d’r op disse maneer nog meer leu wille an beleawt, is dat um zoo better. Sommige vertealsels bint miej zölm oawerkömmen. ’n Betken kwetsbaar opstellen en oe zölm in de piepe loaten kieken kan toch gin kwoad! Ik skaam miej narns veur. A’j mer lol hebt! O-nit-dan?

Ik wil hier ok geern de leu van et Team Boekengilde en Astrid van Bureau Janse daanken! Zee hebt d’r weer ’n meui veurbeeld van ambachtlike bookdruk van e-maakt. Ik zol willen sprekken van ‘bookdruk-keunst’! Daankensweerd!

Gangs goan met oonze Tweentse Sproak

As ne moô, wies en bliej, Tweentse sproak, zoo leef bis miej

Disse wöare kö'j leazen in 't dikke book van G.J.H. Dijkhuis, 'Twents in woord en gebruik'.

Iej mut et miej mer nit kwoalik nemmen, mer ik heb d'r heel bewus veur e-közen um gin vertalings van meuilike wöare te geawn. A'j nit weet wat 'n 'kateeker' is, 'n 'snikke' of 'n 'allozie', dan mu'j d'r zölm op oet um achter de beteeknis van disse wöare te kommen. Dat beklif völ better, ok biej de aandre leu, dee a'j d'r noar vroangt. Zoo blif oonze moôdersproak nen leawndigen taal. En kom-ie d'r nit oet, dan kö'j aajt nog ketak met miej opnemmen of te roade goan biej de Twentse Taalbank.

An 't ean

Met et offisjel wödden van 't Nedersaksisch is oonze Tweentse sproak de skaamte a lange veurbiej. Films, locatie-teater, beuke, van alns is d'r in de ofgelopen joaren oet-e-brach in de sproak, dee veur 'n belangriek deel oonze Tweentse 'identiteit' bepoalt. Gelukkig is et völ meer dan zoo mer 'n opleawing of 'n bevleeging. Doarum he'k dit book op-e-dräegen an Ruaridh en Zoe, oonze beajde poteerpels! Dee bint oons alns! En doar blif et veurlopig ok biej. Eén van de beajde skoonzöns hef beslotten um d'r nen knup in te loaten leggen. Doarum hop ik dat ok dissen volgenden generaasie nog 'n paar Tweentse wöare zol willen leern. Ik zal d'r in elk geval mien beste veur doôn!

Iej veend in dit book naams van leu, plaatsen en situasies. Ik zeg oe noe dat elken oawereenkoms met pesonen, vuurvallen of situasies niks aans is as algerak.

A'j veuroet wilt in 't leawen, dan mu'j d'r op zitten! Ik weensch oeleu almoal völ gezoondheajd too. En netuurlik 'n betken geluk. Dee leu op de 'Titanic' warren deur mekaâ ok almoal good gezoond. Mer gin van aln harren ze geluk.....!

Doarum: goodgoan en völ leespleezer! Doar geet et hen!

Erik Hütte

Almeloo, Bleuimoand 2023

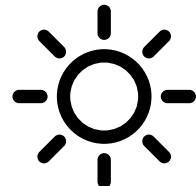
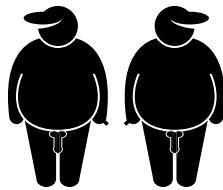
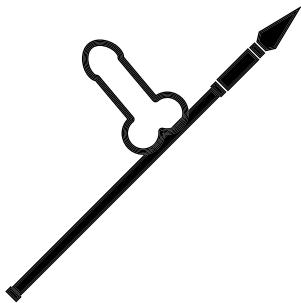
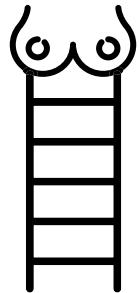
Stuur oons 'n mail: graptoeten@gmail.com

Bekiek oons op [Youtube.com: Graptoeten](#)

Volg oons op [Facebook.com/Graptoeten](#)

Tweents röadselke

Veur de veraandering begeent wiej dit book met 'n rebus.

A'j de oplössing weet, dan ma'j eawn kieken, onderan de leste bladziede. A'j et nit weet, dan mu'j nog mer eawn geduld hemm'. Dan mu'j oew niejsgierigheajd nog mer eawn opzoalten. Nee, ok nit a'j 'n skriewer van dit book pesoonlik keent of meent te kennen. Bin-ie noe heelsmoals gek e-wödden! Zoo van: dat reegelt wiej wal eawn. Niks d'r van! Luustern en aans is d'r nik!

Zoo, de toon veur dit book is e-zat, dunkt miej!

Veurdrach

De pelisie hoalt miln in 'n nach op de
Koornmarkt in Almeloo 'n oalen man an.

“Woar zal dat um disse tied nog hen, vaderman?”

“Ik bin op weg noar 'n veurdrach!”

“Noar 'n veurdrach? Op dit tiedstip? Woar mag
den veurdrach dan wal oawer goan?”

“Oawer draankgebroek, oawer roken, oawer late
noar berre hen goan en wat dat almoal döt met
oew leawn en met oew lief!”

“En wel gef den veurdrach dan nog zoo late?”

“Mien vrouw!”

Bennad

Ken-ie Bennad Pothof? Bennad har zik in de
stad nen niejen autoradio kof. As-e doar met in
't hoes koomp en 't apperaat an zien vrouw löt
zeen, wödt 't meensch in eenmoal kats vergreld
in 'n kop. Zee steet op de achterste beene! “Iej
koopt doar zoo mer nen duuren autoradio, waar
a'j nik s an hebt! Doren döl da'j d'r bint, wiej hebt
ja geels ginnen auto. Dan he'j toch ok nit zonnen
duren autoradio nödig?”

Bennad blif de röst zölve. “Ach meenschke, dow
hes diej vergangen wekke toch ok wa nen niejen,
duuren tittentoeten kof?”

't Leawen is zoo seempel.....

'n Rieken zakenkearl zöt 'n visser nöast zienen boot liggen te soezeln, met 'n gläeske bier in de haand.

“Woarum vis-ie nit?”, vrög-e.

“Umdar ik vandage genog heb e-vungen!”

“Mer woarum vis-ie nit wat biej?”

“Wat mu'k dan toch met al dee vissen?”

“Dan kö'j geeld verdenen. Dan kö'j oe nen motorboot kopen, woar a'j veerders met op zee komt en dan kö'j nog meer vissen vangen. Dan he'j genog geeld um nieje starke visnetten te kopen. En dan vang-ie nog meer en gröttere vissen. En meer geeld! In kotten tied he'j geeld zat um twee boten te kopen, of zölfs nen heelen vloot. Dan wö'j net zoo rieke as ik!”

“Mer wat mu'k dán toch doôn?”

“Dan kö'j achteroawer leunen en van 't leawen geneeten!”

“En woar deenk-ie da'k nöe met bezig bin dan?”